

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Usnadnění přístupu nestátních subjektů k financování opatření v oblasti klimatu

(stanovisko z vlastní iniciativy)

(2019/C 110/03)

Zpravodaj: **Cillian LOHAN (IE-III)**

Právní základ	čl. 29 odst. 2 jednacího řádu stanovisko z vlastní iniciativy
Rozhodnutí plenárního shromáždění	15. 2. 2018
Odpovědná specializovaná sekce	Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí
Přijato ve specializované sekci	27. 11. 2018
Přijato na plenárním zasedání	12. 12. 2018
Plenární zasedání č.	539
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	114/6/7

1. Závěry a doporučení

1.1 Ačkoli byly v paktech o financování opatření v oblasti klimatu přislíbeny velké prostředky, EHSV si přeje poukázat na to, že malé nestátní subjekty působící v oblasti klimatu mají problémy s přístupem k financování, které by umožnilo zajistit podporu a provádění iniciativ s transformačním potenciálem.

1.2 V Evropské unii je třeba naléhavě zmapovat a monitorovat toky financování opatření v oblasti klimatu. To usnadní malým nestátním subjektům působícím v oblasti klimatu měřit dopady a zajistí to, že bude možné posoudit pokrok týkajícího se rozsáhlejšího přechodu hospodářství k nízkouhlíkovému modelu.

1.3 Zdroje financování jsou různorodé stejně jako iniciativy vycházející zdola, k nimž je nutné zajistit přístup. Neexistují mechanismy, které by tento problém řešily. Měl by se řešit pomocí zřízení inkluzivního fóra pro financování opatření v oblasti klimatu na úrovni EU.

1.4 EHSV navrhuje, aby se **Fórum pro financování opatření v oblasti klimatu zabývalo klíčovými otázkami** a zapojilo společně důležité subjekty, které by identifikovaly překážky, koncipovaly řešení a stanovily nejúčinnější mechanismy pro lepší rozdělování finančních prostředků. Fórum by rovněž poskytovalo specifickou službu, jejímž prostřednictvím by se propojovaly projekty s vhodnými zdroji pro financování opatření v oblasti klimatu.

1.5 Je třeba vytvořit mechanismus pro důležité iniciativy, na něž jsou potřeba menší částky (o nichž se efektivně informuje), jehož součástí bude:

- zjednodušení procesu podávání žádostí,
- zjednodušení požadavků na podávání zpráv,
- párovací financování,
- podpora projektů ve fázi koncepce před podáním žádosti o financování,
- podpora budování kapacit, vytváření sítí, výměn a rozvoje platform na místní, regionální, vnitrostátní a evropské úrovni.

1.6 Zaměření na financování opatření v oblasti klimatu by nemělo znamenat, že do jiných oblastí nebude směřovat odpovědné financování. Veškeré financování by mělo zohledňovat změnu klimatu, aby se zajistilo, že všechny finanční prostředky a financování určené pro jiné účely, než jsou opatření v oblasti klimatu, nebude v rozporu se závazky a cíli v oblasti klimatu. To je třeba dodržet v rámci čl. 2.1 písm. c) Pařížské dohody, aby stávající finanční toky důsledně směřovaly k nízkým emisím skleníkových plynů a k rozvoji odolnému vůči změně klimatu.

1.7 Je třeba vytvořit soubor nástrojů s jasnou komunikační strategií, který posílí postavení nestátních subjektů na všech úrovních, aby zvládaly získat přístup k financování opatření v oblasti klimatu. Tento soubor nástrojů by měl usnadnit tvůrcům projektů vypracování projektů, které přispějí k nízkouhlíkovému hospodářství odolnému vůči změně klimatu.

2. Úvod

2.1 Toto stanovisko vychází z dřívějších stanovisek EHSV k tématům „Vytvoření koalice mezi občanskou společností a orgány na nižší než celostátní úrovni správy s cílem splnit závazky Pařížské dohody“⁽¹⁾ a „Zintenzivnění opatření nestátních subjektů v oblasti klimatu“⁽²⁾, jakož i z nedávno vypracované studie EHSV⁽³⁾, v níž byly zdůrazněny překážky bránící většímu zapojení nestátních subjektů do opatření v oblasti klimatu.

2.2 EHSV v roce 2018 vyzýval, aby byl zahájen „evropský dialog o nestátních opatřeních v oblasti klimatu“ za účelem posílení, rozšíření a zintenzivnění činnosti evropských nestátních subjektů v oblasti klimatu. Konstatoval, že by účelem dialogu mělo být nejen vyzdvihovat a prezentovat jednotlivá opatření, ale také reagovat na potřeby nestátních subjektů a podněcovat za tímto účelem vytváření nových partnerství mezi státními a nestátními subjekty, usnadňovat vzájemné učení, odbornou přípravu a vzájemné poradenství mezi nestátními subjekty, zvyšovat dostupné finanční prostředky a **usnadňovat k nim přístup**.

2.2.1 „Nestátními subjekty“ se rozumí subjekty, které nejsou stranami Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC). Takto široce pojatá definice zahrnuje nejrozličnější typy podniků, včetně malých a středních podniků a mikropodniků, investory, družstva, města a regiony, odborové svazy, komunity a občanská sdružení, náboženská sdružení, mládežnické organizace a jiné nevládní organizace.

2.2.2 Navrhovaný evropský dialog o nestátních opatřeních v oblasti klimatu by měl podporovat přístup k financování pro opatření nestátních subjektů v oblasti klimatu. To by mělo zahrnovat:

- mapování možností financování,
- poradenství zaměřené na financovatelné plány,
- zjišťování, jak stávající finanční hodnotové řetězce (veřejné i soukromé) poskytují finanční prostředky pro investice v oblasti klimatu, které nestátní subjekty hodlají vynaložit;
- analyzování možností účinného financování / rozdělování finančních prostředků pro menší projekty s transformačním potenciálem,
- analyzování současného dialogu a konzultačních postupů s nestátními subjekty s cílem zavést nové metody a osvědčené postupy, jejichž účelem by bylo rozsáhlejší využívání stávajících evropských a mezinárodních fondů,
- snaha o to, aby příští víceletý finanční rámec EU sloužil vyšším ambicím nestátních subjektů v oblasti klimatu a stimuloval jejich činnost,
- zjišťování možností inovativního financování (vzájemné financování, skupinové financování, mikrofinancování, zelené dluhopisy atd.).

⁽¹⁾ Stanovisko EHSV *Koalice pro splnění závazků Pařížské dohody* (Úř. věst. C 389, 21.10.2016, s. 20).

⁽²⁾ Stanovisko EHSV *Zintenzivnění opatření nestátních subjektů v oblasti klimatu* (Úř. věst. C 227, 28.6.2018, s. 35).

⁽³⁾ Studie EHSV s názvem „Toolbox for multi-stakeholder climate partnerships – A policy framework to stimulate bottom-up climate actions“ (Nástroje pro mnohostranná partnerství v oblasti klimatu – politický rámec na podporu zdola vycházející ochrany klimatu).

2.3 Financování opatření v oblasti klimatu lze vykládat mnoha způsoby, ale Stálý výbor pro finance Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) je definuje jako financování, jež se zaměřuje na snižování emisí a na posilování propadu skleníkových plynů a usiluje o snížení zranitelnosti společnosti a ekosystémů vůči negativním dopadům změny klimatu i o zachování a zvyšování jejich odolnosti.

2.4 Toto stanovisko se zaměřuje na financování opatření v oblasti klimatu s ohledem na členské státy EU a na strany, které se v těchto zemích nepodílejí na UNFCCC, což umožňuje organizacím občanské společnosti, obcím a místním samosprávám přístup k finančním nástrojům, které jsou potřebné pro to, aby přispěly ke koncipování a provádění projektů, iniciativ a činností, jež napomáhají snižování emisí, a k vytváření komunit odolných vůči změně klimatu.

2.5 Je důležité vnímat toto stanovisko v rámci klimatické spravedlnosti⁽⁴⁾ jako způsob, jímž se zajistí, aby náklady na opatření v oblasti klimatu nepřiměřeně nezatežovaly ty nejchudší a nejzranitelnější členy společnosti.

2.6 Financování prvních opatření v rámci přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství a za účelem přizpůsobení změně klimatu i jejího zmírňování má zásadní význam pro zajištění spravedlivého přechodu a urychlení činnosti na místní úrovni.

2.7 Pro mikroprojekty a malé projekty mohou být částky od 2 000 EUR do 250 000 EUR obtížně přístupné. Nezbytné jsou účinné mechanismy, které by zajistily, aby komunitně vedená opatření menšího rozsahu nebyla vyloučena z transformačního potenciálu financování opatření v oblasti změny klimatu.

2.8 EU v průběhu posledního desetiletí úspěšně vytvořila řadu finančních mechanismů přizpůsobených těmto potřebám – program pro demokracii a lidská práva EIDHR (Evropského nástroje pro demokracii a lidská práva), globální alianci pro boj proti změně klimatu (GCCA), finanční nástroje pro spolufinancování nevládních organizací a decentralizovanou spolupráci, které by mohly podnítit rozvoj vhodných nástrojů v oblasti změny klimatu.

3. Zjištěné problémy

Souvislosti

3.1 EHSV důrazně podporuje Agendu pro udržitelný rozvoj 2030 Organizace spojených národů a Pařížskou dohodu. V současnosti nastavený trend by nám však v nejlepším případě umožnil omezit nárůst teplot na 3 °C či více, což značně přesahuje mez vytyčenou v Pařížské dohodě. Přechod k udržitelnosti vyžaduje velké úsilí a významné investice. Podle zvláštní zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o dopadech nárůstu globálního oteplení o 1,5 °C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí se celkové průměrné roční investice do energetiky za účelem zmírnění změny klimatu do opatření umožňujících omezit oteplení na 1,5 °C v období 2015 až 2050 odhadují přibližně na 900 miliard USD.

3.2 I když jsou investice nezbytné pro boj proti změně klimatu rozsáhlé, nejsou tak vysoké jako investice, jež byly v posledních letech zapotřebí pro záchranu hroutícího se finančního sektoru. Na tento účel byly uvolněny investice ve výši 2,5 bilionu EUR. Případný kolaps ekosystémů, v nichž žijeme, si zasluhuje přinejmenším stejnou reakci.

3.3 Příliš často se diskuse o financování opatření v oblasti klimatu soustředí na vytváření nových explicitních finančních položek, ačkoli Pařížská dohoda vyzývá k tomu, aby všechny finanční toky důsledně přispívaly k nízkým emisím skleníkových plynů a k rozvoji odolnému vůči změně klimatu.

3.4 Marrákešské partnerství a globální akční plán v oblasti klimatu jsou příležitosti pro zapojení nestátních subjektů do oficiálního procesu v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC). Při navrhování balíčků financování není nutné se zaměřit na identifikaci opatření v EU a financování opatření za účelem maximalizace jejich potenciálních dopadů.

3.5 I když bylo dosaženo pokroku v oblasti financování boje proti globálnímu oteplení a jeho dopadům, tento pokrok není dostačující. V poslední zprávě Mezivládního panelu pro změnu klimatu⁽⁵⁾ se jasně uvádí, že se nacházíme v kritickém období a že v příštím desetiletí budou nutná radikální opatření, aby bylo možné omezit dopady na zvládnutelnou míru. Politickou prioritou by mělo být dosažení udržitelného financování a udržitelného hospodářství zejména prostřednictvím jasných, stabilních a motivačních právních předpisů.

⁽⁴⁾ Stanovisko EHSV *Klimatická spravedlnost* (Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 22).

⁽⁵⁾ Zvláštní zpráva IPCC o dopadech nárůstu globálního oteplení o 1,5 °C ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí (říjen 2018).

3.6 Není postačující, aby byl vyčleněn určitý procentní podíl z rozpočtu na financování opatření v oblasti klimatu, pokud je jiná část rozpočtu vynaložena na činnosti, které klimatu škodí. Na souhrn jakýchkoli výdajů je třeba nahlížet z hlediska dopadu na klima. Pracovní dokument Mezinárodního měnového fondu vyčísluje celkové přímé i nepřímé dotace, které se celosvětově udílejí na fosilní zdroje energie, ročně na 5,3 bilionu USD, což znamená více než 15 mld. USD každý den. Negativní dopad, který tyto dotace mají, nemůže vyrovnat dokonce ani zamýšlený Zelený klimatický fond ve výši 100 mld. USD/rok.

3.7 Pokud bude v politice opomíjen problém energetické chudoby, transformace energetiky nebude včas úspěšně realizována a nebude v souladu s evropskými závazky v rámci Pařížské dohody. Je zapotřebí spravedlivé rozdělování finančních a sociálních nákladů a zisků souvisejících s udržitelnou transformací energetiky v Evropě mezi všechny vládní úrovně a tržní subjekty i občany. Ve vědecké studii projektu Heat Roadmap Europe⁽⁶⁾ se tvrdí, že Evropa je schopna snížit emise skleníkových plynů do roku 2050 o 86 % oproti roku 1990 za pomoci stávajících technologií, a to dostupným a nákladově efektivním způsobem.

3.8 V podkladech, z nichž toto stanovisko čerpá, se upozorňuje na nedostatek informací o mapování toků financování opatření v oblasti klimatu v členských státech. Je těžké posoudit, zda jsou finanční prostředky rozdělovány na menší dostupné částky peněz či jaký je transformační účinek tohoto financování. Kvůli nedostatečnému monitorování a podávání zpráv existují ohledně tohoto problému ještě větší nejasnosti, což brání nalezení nejúčinnějších řešení.

Přístup pro podniky a malé a střední podniky

3.9 Přístup k financování nadále představuje hlavní problém pro všechny druhy nestátních subjektů, včetně různých výzev, jimž čelí malé a střední podniky a větší podniky. Tento problém zahrnuje nejen dostupnost většího objemu a dodatečných finančních prostředků, ale také přehlednost stávajících mechanismů financování.

3.10 Kromě toho je rovněž obtížné definovat to, co znamená „zelená investice“. Investory v první řadě zajímá riziko a návratnost a je pro ně obtížné posoudit potenciální dopad navrhovaného projektu na klima a odhadnout jeho šance na úspěch. Soukromí investoři nebudou ochotni financovat projekt, aniž by jasně chápali investiční rizika i mechanismy zmírnění rizika – tedy bez záruk.

Přístup pro místní a regionální orgány

3.11 Mezi faktory omezujícími přístup orgánů na nižší než celostátní úrovni k financování patří nízké úvěrové hodnocení, omezená schopnost získat soukromé finanční prostředky z důvodu nedostatečné velikosti trhu s investicemi do nízkouhlíkových infrastruktur, neatraktivní poměry rizika a výnosů a státní omezení stanovená národními vládami ohledně toho, zda a kolik si mohou orgány na nižší než celostátní úrovni vypůjčit od soukromého sektoru.

Přístup pro místní iniciativy

3.12 V současné době existují tisíce iniciativ na místní úrovni zaměřených na změnu klimatu a udržitelnost v Evropě. Tyto iniciativy mohou významným způsobem přispět k dosažení cílů EU v oblasti klimatu, energetiky a udržitelnosti, ale jsou do značné míry závislé na dobrovolnících a nedostatek finančních prostředků a profesionální podpory představuje velkou překážku bránící jejich rozvoji a posilování. Často jsou požadovány velmi skromné zdroje, bez nichž mají iniciativy potíže s dosahováním pokroku a zahajováním projektů. Transformační potenciál těchto iniciativ není využíván.

3.13 V mnoha případech je pro místní iniciativy obtížné získat přístup ke konvenčním zdrojům financování. Často je minimální výše finančních prostředků, o něž lze požádat, také příliš vysoká a výrazně přesahuje potřeby místních iniciativ malého rozsahu nebo jejich schopnost tyto prostředky spravovat. Další překážky vytvářejí požadavky na spolufinancování.

3.14 Mezi problémy, jež menší skupiny uvedly v souvislosti s přístupem k financování, patří splnění požadavků na financování, nadměrné množství dokumentace a složité postupy. Přestože jsou jednotlivé projekty/iniciativy tohoto druhu malé, jejich kumulativní účinek může být velký. S odpovídající finanční podporou malých komunitních programů je spojeno také mnoho dalších řetězových přínosů a výhod na místní úrovni.

⁽⁶⁾ Program pro výzkum a inovace Horizont 2020 v rámci grantové dohody č. 695989 – Heat Roadmap Europe.

3.15 Většina a možná všechny finanční prostředky jsou orientované na projekty a neřeší potřebu prostředků, které jsou nutné k podpoře činností na různých úrovních, od místních činností a budování kapacit na místní úrovni po vytváření sítí, výměny a rozvoje platforem na regionální, vnitrostátní a evropské úrovni. Poskytování finanční podpory v této oblasti by mohlo významně přispět k rychlejšímu zapojení občanů a komunit do opatření v oblasti klimatu a rovněž pomoci zajistit dostatečnou organizaci a spolupráci na podporu jejich rozšíření a přispět k rozvoji politiky.

Přístup k financování inovací

3.16 Začínající podnikatelé se také potýkají s několika problémy v přístupu k financování, s nedostatkem znalostí a zkušeností, s přístupem na trhy a s rozšiřováním po ukončení počáteční fáze. Důležitou součástí řešení klimatické krize je financování inovací, ale je nutné být stejným způsobem inovativní v rámci mechanismů financování i co se týče jejich poskytování. Iniciativy, jako je např. EIT Climate-KIC, mají za cíl tyto problémy řešit prostřednictvím začleňování otázek klimatu do finančních trhů, prováděním osvěty o klimatických rizicích a podporou investic do začínajících inovativních podniků.

4. Navrhovaná řešení

4.1 EHSV navrhuje, aby byl na úrovni EU zřízen určitý druh fóra pro financování opatření v oblasti klimatu s decentralizovanou sítí. To by sdružovalo všechny příslušné strany a usnadnilo by koordinovanou reakci na problémy, které jsou zde uvedeny. Bylo by to prostředek, jak rozvíjet potřebné mechanismy, které jsou vyjmenovány v tomto stanovisku.

4.2 Fórum pro financování opatření v oblasti klimatu musí fungovat jako platforma pro dialog, jež bude přispívat k propojení mezi obzvláště slibnými a efektivními nevládními řešeními a soukromými a institucionálními investory. Aby se maximalizoval dopad, je v členských státech EU i mimo ně nutné se důrazně zaměřit na rozšiřování a potenciál opětovného využití. EHSV má se svou sítí skupin organizované občanské společnosti v celé Evropě ideální postavení pro to, aby se zapojil do fóra pro financování opatření v oblasti klimatu jako prostředník, který může tlumočit místní problémy s přístupem k financování.

4.3 Zásadní součástí každé úspěšné strategie pro řešení problémů v rámci financování opatření v oblasti klimatu bude efektivní komunikace. Komunikace musí probíhat všemi směry, musí jasně identifikovat cílové skupiny a informovat efektivním, přesným a vhodným způsobem o příležitostech a dostupnosti možností financování.

4.4 Evropská komise a další instituce EU musí vypracovat pokyny pro nestátní subjekty, aby byly schopné využívat stávajících mechanismů financování. Je zapotřebí zavést systém, v rámci něhož by se zjišťovaly, analyzovaly, syntetizovaly a šířily informace ohledně různých dostupných zdrojů finančních prostředků na opatření nestátních subjektů v oblasti klimatu. Při tom lze vycházet z činnosti Evropského výboru regionů, který stanoví kroky k vytvoření souboru nástrojů, jenž by obsahoval snadno srozumitelné informace pro místní a regionální orgány v oblasti finančních prostředků a financování dostupných pro opatření v oblasti klimatu.

4.5 Je nutný mechanismus monitorování, který by jasně zmapoval toky financování opatření v oblasti klimatu, pomohl by zjistit překážky a zaměřil by se na praktická řešení k jejich odstranění. Toto je první naléhavě nutný krok. Proces mapování by byl také klíčový krok při snaze porozumět překážkám bránícím přístupu malých nestátních subjektů. Mapování financování také pomůže zjistit mezery v identifikaci pozitivních opatření v oblasti klimatu, která by měla být součástí procesu globálního akčního plánu v oblasti klimatu.

4.6 EHSV vyzývá EU, aby zaujala vedoucí postavení tím, že by sloužila jako vzor pro identifikaci přínosu nestátních subjektů k dosažení cílů v oblasti klimatu. Evropské nestátní subjekty působící v oblasti klimatu – zvláště ty menší – očekávají pomoc ze strany evropských orgánů ve formě uvolnění finančních prostředků vyčleněných na opatření v oblasti klimatu a zajištění lepšího přístupu k financování díky jednodušším postupům a podávání zpráv. To by usnadnilo identifikování mnoha opatření, která při boji proti změně klimatu zůstávají nepovšimnuta. Například pro projekty do určité prahové hodnoty, jako je 50 000 EUR, by mohla existovat zjednodušená jednostránková žádost a jednostránkový formulář pro podávání zpráv.

4.7 Je nezbytné další financování v podobě malých grantů, s nimiž jsou spojeny zjednodušené postupy podávání žádostí a zpráv, zacílené konkrétně na místní opatření v oblasti klimatu a udržitelnosti, které by nezahrnovaly příliš vysokou míru spolufinancování. Mechanismy, které umožňují seskupovat projekty, by mohly být navrženy tak, aby se zlepšil dopad financování a usnadnil přístup k němu. Tyto nástroje je třeba urychleně vytvořit.

4.8 Měl by být vyvinut podpůrný mechanismus, který by umožnil, aby projekty mohly využít odborné poradenství ve fázi před podáním žádosti o financování, a byly tak efektivně koncipovány a odpovídajícím způsobem sestaveny.

4.9 Na úrovni EU je třeba rozvinout obecné úvahy o inovativních mechanismech financování. Do této diskuse by od samého začátku měly být zapojeny nestátní subjekty, aby byla zajištěna jednoduchost a jasnost kritérií pro přidělování.

4.10 Celkově vzato by měla být zavedena užší spolupráce mezi zavedenými fondy pro udržitelnost a boj proti změně klimatu a finančními programy na jedné straně a sítěmi nestátních subjektů na straně druhé. Jedná se o otázku sdílení znalostí, komunikace a dialogu. To může umožnit fórum pro financování opatření v oblasti klimatu.

4.11 Finanční opatření by rovněž mohla stimulovat nestátní opatření nebo chování nestátních subjektů šetrná ke klimatu. Daňové odpočty na vnitrostátní úrovni by například mohly podpořit nízkouhlíkovou výrobu a stimulovat zapojení nestátních subjektů do opatření v oblasti klimatu.

4.12 Při vypracovávání nového víceletého finančního rámce EU by mohly vzniknout příležitosti k tomu, aby zdola vycházející nestátní opatření v oblasti klimatu mohla účinně plnit závazky EU v oblasti klimatu podle Pařížské dohody. EHSV v této souvislosti žádá o alespoň 40 % navýšení výdajů EU na klimatické cíle⁽⁷⁾. Za druhé EHSV vyzývá k rychlému postupnému rušení dotací na fosilní paliva a k tomu, aby nebylo poskytováno žádné přímé ani nepřímé (spolu)financování fosilní energie prostřednictvím evropských fondů.

4.13 Je třeba vytvořit nástroj měřící odolnost vůči klimatu, který by zajistil, že žádné veřejné výdaje nepodporují činnosti, jež by prohloubily klimatickou krizi. To by se mělo vztahovat i na soukromé programy financování. Vyčlenění zvláštních prostředků na financování opatření v oblasti klimatu by nemělo znamenat, že by se ostatní části rozpočtu nebo financování přidělovaly na činnosti, které by byly v rozporu s cíli v oblasti klimatu. Je třeba splnit cíl stanovený v čl. 2.1 písm. c) Pařížské dohody.

4.14 Hlavní finanční nástroj EU na podporu zdola vycházejícího místního rozvoje je přístup komunitně vedeného místního rozvoje. Je vhodně uzpůsoben k tomu, aby tyto zdola vycházející iniciativy podporoval, a nabízí možnost poskytování grantů a podpory přizpůsobených místním okolnostem. EHSV v prosinci 2017 přijal stanovisko nazvané „Výhody komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) pro integrovaný místní rozvoj a integrovaný rozvoj venkova“⁽⁸⁾, v němž naléhal na Evropskou komisi, aby prozkoumala a detailně analyzovala možnosti zřízení rezervního fondu pro komunitně vedený místní rozvoj na úrovni EU. Doporučil v něm, aby Evropská komise bez ohledu na to zajistila, že každý členský stát bude mít národní fond pro komunitně vedený místní rozvoj, do něž by přispívaly všechny čtyři ESI fondy (EZFRV, EFRR, ESF a ENRF). Tato struktura pro komunitně vedený místní rozvoj by mohla být jednou z možností, jak podporovat mikropodniky a malé projekty uvedené v odstavci 2.7.

4.15 V zájmu toho, aby se celý finanční hodnotový řetězec stal udržitelnějším, EHSV podporuje plán Komise pro financování udržitelného růstu⁽⁹⁾ přijatý v březnu 2018. EHSV ve svých příslušných stanoviscích⁽¹⁰⁾ uvedl konkrétní doporučení týkající se tohoto akčního plánu.

V Bruselu dne 12. prosince 2018.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER

⁽⁷⁾ Stanovisko EHSV *Evropský pakt o financování opatření v oblasti klimatu* (Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 8.).

⁽⁸⁾ Stanovisko EHSV *Výhody komunitně vedeného místního rozvoje* (Úř. věst. C 129, 11.4.2018, s. 36).

⁽⁹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů *Akční plán: Financování udržitelného růstu*.

⁽¹⁰⁾ Stanoviska EHSV *Akční plán udržitelného financování* (Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 73), *Udržitelné finance: taxonomie a referenční kritéria* (Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 103), *Povinnosti institucionálních investorů a správců aktiv v souvislosti s udržitelností* (Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 97).